

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/944/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

30/2014. (II. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. november 30-án előterjesztett **panaszát** a 2014. február 12-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a (...) Megyei Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben csekély fokú alapjogsértés történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2012. november 30-án postai úton terjesztette elő panaszát, amelyben két rendőri intézkedéssel kapcsolatos panaszát adta elő.

A panaszos által kifogásolt első intézkedést 2012. május 26-án foganatosították. A panaszban foglaltak szerint 11 óra 50 perckor segédmotorral közlekedett, amikor közlekedésrendészeti intézkedés alá vonták, amelynek során nem megfelelő hangnemben jártak el vele szemben, illetőleg – álláspontja szerint – jogszerűtlenül helyszíni bírsággal sújtották. A panaszos később bement a rendőrkapitányságra, azonban az ott dolgozó rendőr azt mondta neki, hogy nem szeretne a kollégája ellen eljárást indítani, ezért azt javasolta a panaszosnak, hogy forduljon a Független Rendészeti Panasztestülethez.

A panaszos által másodikként megjelölt intézkedés 2012. november 25-én 13 óra és 14 óra között történt. A panaszos ebben az időben egy barátja autójával közlekedett, amikor a korábbi intézkedésnél is jelen lévő rendőr a körforgalomból a panaszos után ment és

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

megállásra kényszerítette. A rendőrautót vezető rendőr közúti ellenőrzés keretében elkérte a panaszos okmányait. A panaszos állítása szerint ebben az esetben szintén nem követett el szabálytalanságot. Ekkor a korábbi esetben intézkedést foganatosító rendőr a szondázáskor azt mondta a panaszosnak, hogy „Hallottam, fel akart jelenteni”, amire a panaszos megkérdezte, hogy a rendőrök emiatt jöttek-e utána és állították meg. A rendőr erre nem válaszolt, majd összenézett kollégájával, és a panaszos által használt, barátja tulajdonában lévő jármű műszaki állapotát kezdték el firtatni. A panaszos itt megjegyzi, hogy az intézkedés során az autó világítása, valamint a gumik rendben voltak, a rendőrök az autó korábbi balesete kapcsán a bal első lámpán és lökhárítón keletkezett sérüléseket aggályosnak vélték. A panaszos mindezt úgy ítélte meg, hogy az ügy „személyes ügyé vált”, és ezért élni szeretne törvény adta jogaival.

A panaszos végezetül megjegyzi, hogy mindkét intézkedés alkalmával elkérte a rendőrök azonosító számát, amire azonban a „Miért kell az magának?” választ kapta a rendőröktől.

A panaszos a fentiek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

2) A Testület felhívta a panaszost beadványa kiegészítésére, amelynek a panaszos 2013. január 9-én kelt levelével tett eleget.

A panaszos a Testület azon kérdésére, hogy az elsőként említett májusi intézkedéssel kapcsolatban a rendőrkapitányságon tett panaszával kapcsolatban keletkezett-e bármilyen irat, a panaszos azt válaszolta, hogy az intézkedő rendőrtől a Testület panaszbejelentő formanyomtatványát kapta meg.

A panaszos a Testület kérdésére előadta azt is, hogy az igazoltatást végző rendőrök az intézkedés során egyenruhában, illetőleg rendőrségi gépkocsival voltak.

A panaszos a Testületnek a rendőri fellépés módjára vonatkozó kérdésével kapcsolatban előadta, hogy az intézkedő rendőrök köszöntek, majd a közúti ellenőrzéssel kapcsolatos iratokat kérték. Fellépésük határozott volt, „éreződött, hogy a felruházott hatalommal szeretnek élni”.

A Testület megkérdezte továbbá azt is a panaszostól, hogy a novemberi intézkedést az a rendőr vezette-e, aki a májusi intézkedésnél is jelen volt, amire a panaszos azt válaszolta, hogy a novemberi intézkedést nem a korábbiakban eljáró rendőr, hanem járőrtársa vezette.

A panaszos az intézkedés alapján esetlegesen indult szabálysértési eljárással összefüggésben feltett kérdésre azt nyilatkozta, hogy korábban nem, csak a november 25-én foganatosított intézkedés nyomán indult ellene szabálysértési eljárás.

A panaszos leveléhez mellékelte a májusi intézkedés során kiállított helyszíni bírság nyomtatványt, valamint a novemberi intézkedéssel összefüggésben, közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt a (...) Rendőrkapitányság által 2012. december 6-án szabálysértési ügyben hozott határozatot.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A rendőrség mellékelte dr. M. J. r. alezredes, a (...) Rendőrkapitányság kapitányságvezetője által 2013. február 4-én a Testület megkeresésére készített választ.

A válaszlevél tartalma szerint az intézkedésre 2012. november 25-én 14 órakor N. városban, a M. úton került sor. Az intézkedést N. T. r. főrm. és K. L. L. r. törm. folytatta le.

Az intézkedő rendőrök közölték a panaszossal, hogy az intézkedés jogalapja és célja közúti közlekedési ellenőrzés.

A válaszlevél rögzíti azt is, hogy a panaszos által vezetett gépjármű ellenőrzése annak balesetveszélyes voltára tekintettel mindenképpen szükséges és indokolt volt. A rendőrök szolgálati fellépése a jogszabályoknak megfelelően történt.

A Testület azon kérdésére, miszerint megfelel-e a valóságnak az a panaszosi állítás, miszerint a májusi intézkedést követő nap másnapján a panaszos panasztétel céljából megjelent a rendőrkapitányságon, a r. alezredes az alábbi választ adta. A panaszos azon állítása helytálló, miszerint N. T. r. főrm. a panaszossal szemben 2012. május 26-án lefolytatott intézkedésben részt vett, a szabálysértés miatti helyszíni bírságot azonban nem ő, hanem járőrtársa N. T. r. őrm. szabta ki, illetőleg a nyomtatványt is ő töltötte ki.

A r. alezredes nyilatkozott továbbá arról is, hogy nincs tudomása arról, hogy a panaszos a májusi intézkedés másnapján vagy azt követően bármikor megjelent volna a rendőrkapitányságon, erre vonatkozóan nem áll adat a rendelkezésére, illetőleg ilyet nem tudott felkutatni.

A panaszos által sértőnek minősített megjegyzések a rendőrök részéről a válaszlevél tartalma szerint nem hangzottak el.

2) A rendőrség mellékelte K. L. L. r.őrm. 2013. január 31-én kelt jelentését is.

A jelentés tartalma szerint az intézkedés napján K. K. L. r. törm. N. T. r. főrm.-mel látott el szolgálatot, amelynek során az általa vezetett Skoda típusú szolgálati járművel közlekedtek.

14 órakor N. város keleti városrészében teljesítettek gépkocsizó járőrszolgálatot. A járőröző rendőrök a H. utcában közlekedtek a T. utca irányából a R. utca irányába, amikor figyelmesek lettek a R. utca irányából szintén a H. utcában közlekedő, M. utca felé tartó, balesetveszélyes járműre. A panaszos balra fordult a M. utca irányába, majd a rendőrök is utána fordultak, ugyanis a jármű bal első irányjelző búrája, valamint bal első lámpabúrája ki volt törve olyan módon, hogy a lámpabúrák éles kiálló részei lefelé kissé kifelé álltak. Ezen kívül a járműre elöl felszerelt lökhárító jobb és bal oldala hiányzott, a meglévő darab és a rendszám gumipókkal volt rögzítve.

A rendőrök ezen balesetveszélyes jármű közlekedését észelve a H. utcában megfordulva szabályos fényhidas megállítással mellett azonnal intézkedés alá vonták a panaszost. Az intézkedést N. T. r. főrm. kezdte meg.

A jelentésben foglaltak szerint a rendőrök kiszálltak a szolgálati járműből, majd napszaknak megfelelően köszöntek, tisztelegtek, bemutatkoztak, valamint N. T. r. főrm. közölte az intézkedés célját és a megállítást okozó okát, a közúti közlekedési ellenőrzés tényét. A panaszos

átadta okmányait, majd a jelentést készítő rendőr kézi alkoholszondát fújattott a panaszossal, amely negatív eredményt mutatott, ezt követően a rendőr biztosította az intézkedést.

A jelentést készítő rendőr nyilatkozata szerint a panaszos személyes sérelemként élte meg az intézkedést, továbbá közölte azt is, hogy a járórvezető biztosan „utazott rá”, és ezért állította meg. A rendőr megjegyzi azt is, hogy járórtársával a panaszos járművét és a szabálysértést már az intézkedést megelőzően, több száz méterről érzékelték, ekkor még nem látták, hogy ki vezeti az autót. A rendőr jelzi, hogy a panaszos által használt autó nem is az ő tulajdonát képezi, illetőleg nem rendszeres használója annak. A jelentést készítő rendőr nyilatkozott továbbá arról is, hogy neki nem volt tudomása arról, hogy járórtársa korábban már intézkedés alá vont a panaszost.

A jelentésben foglaltak szerint N. T. r. főrm. nyilatkozta a panaszost a jármű jogos használatát illetően, mire a panaszos elmondta, hogy autószerelőként dolgozik és a tehergépkocsi tulajdonosának megbízásából javításra vitte a járművet a műhelyébe. A rendőrök azon kérdésére, hogy ebben az esetben miért nem trélerrel vitette el az autót vagy személyesen javította azt a megbízó tulajdonosnál, illetve hogy miért kellett balesetveszélyes műszaki állapotú járművel közúton közlekedni, a panaszos nem tudott érdemleges választ adni.

A panaszos a jelentést készítő rendőr járórtársától többször fennhangon kérdezte, hogy most akkor „utazik-e rá”, amire N. T. r. főrm. mindvégig nyugodt, higgadt hangnemben nemleges választ adott, közölvé azt is, hogy a panaszos által elkövetett szabálysértés miatt járnak el vele szemben. A rendőr nyilatkozata szerint balesethelyszínelő társától az állítólagos korábbi eljárással kapcsolatban nem hangzott el kérdés. A balesetveszélyes járműről közben N. T. r. főrm. több fényképet is készített.

A rendőrök az ügyeletes tiszten keresztül ellenőrizték az adatokat, amelyeket rendben találtak. A rádióban az ügyeletes tiszttel közölték, hogy a panaszossal szemben szabálysértési eljárást fognak kezdeményezni. Ezt követően a rendőrök ismételtén közölték a panaszossal az általa elkövetett szabálysértést, továbbá, hogy vele szemben szabálysértési eljárást fognak kezdeményezni.

Az intézkedés végén a rendőrök a panaszos kérdésére visszakerdezés nélkül közölték azonosító számukat, annak ellenére, hogy az láthatósági mellényükön mindvégig rajta volt (megjegyezve, hogy ez a mellékelt fényképeken is látható). A rendőrök az intézkedés végeztével elköszöntek, majd folytatták járórszolgálatukat.

A rendőr végezetül megjegyzi, hogy az intézkedés normális, higgadt hangnemben zajlott, a járórvezető nem tett utalást korábbi intézkedésre, annak következményeire, erre a panaszos célzott, feltételezve, hogy a rendőrök ismét „direkt ki akarnak vele szúrni”.

K. L. L. r. törm. befejezésképpen ismét kiemeli, hogy amikor a jármű megállítása és intézkedés alá vonása mellett döntöttek, még egyikük sem látta, hogy ki vezeti a járművet.

A rendőr a jelentéshez mellékelt hét fényképfelvételt a gépjárműről, amelyek tanúsága szerint az erősen megrongálódott, letört lökhárító gumipókkal van rögzítve. A 6. és 7. fényképen az egyik intézkedő rendőr szerepel, amelyek közül a 7. számú képen jól látható a rendőr (azonosító számot is feltüntető) rendőrségi jelvénye ruházatának bal mellrészén elhelyezve.

3) A rendőrség mellékelte az intézkedést vezető N. T. r. főrm. 2013. február 1-jén készített jelentését.

A jelentés tartalma az intézkedés előzményeit illetően megegyezik a 2) pontban ismertetett jelentés tartalmával, azzal a kiegészítéssel, hogy a jelentést készítő rendőr megjegyzi azt is, hogy a panaszos által említettekkel ellentétben nem látták őt a Csokonai utcában közlekedni, mivel ott nem is jártak, illetőleg ott körforgalmú út sincs kialakítva.

A jelentés a továbbiakban is a 2) pontban részletezetteket ismerteti, N. T. r. főrm. befejezésképpen nyilatkozik arról is, hogy a 2012. május 26-i intézkedést követően a panaszos által esetlegesen kezdeményezett panasztételről nincs tudomása.

4) A rendőrség megküldte a panaszos ellen 2012. november 25-én a KRESZ 5. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és a 2012. évi II. törvény 224. § (1) bekezdés szerint minősülő szabálysértés elkövetése miatt tett feljelentést.

A feljelentés alapjául szolgáló tényállás szerint a panaszos által használt jármű bal első irányjelző búrája, valamint bal első lámpabúrája ki van törve, az előre felszerelt lökhárító jobb és bal oldala hiányzik. A még meglévő első lökhárító a jármű elejére gumipókkal van rögzítve. Mivel az első lökhárító hiányos, az első kerék előtt, a sárvédőktől lefelé éles kiálló alkatrészek találhatóak. A járműre előre felszerelt vonószem is elhajolt, kiáll a karosszériából.

A feljelentést készítő N. T. r. főrm. rögzítette továbbá azt is, hogy a helyszínen közölte a panaszossal, hogy szabálysértést követett el, amelyet az elismert, illetőleg, hogy vele szemben szabálysértési eljárást indít, amelyet tudomásul vett.

A feljelentés mellékletét képezik a 2) pontban ismertetett fénykép felvételek.

5) A rendőrség megküldte a (...) Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya által 2012. december 6-án szabálysértési ügyben hozott határozatot, amelyben a panaszost a közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt 18.000.- Ft pénzbírsággal sújtja.

A határozat indokolása szerint a panaszos által használt jármű (a 4) pontban kifejtettek szerint) nem felelt meg a jogszabályban előírt műszaki feltételeknek.

A hatóság az elmarasztalás mértékének megállapításakor figyelembe vette, hogy 2012. április 15. előtt elkövetett, a rendőrség hatáskörébe tartozó, jelen szabálysértéssel megegyező, vagy hasonló szabálysértés, illetőleg 2014. április 14. után elkövetett szabálysértés miatt két éven belül – a szabálysértési nyilvántartási rendszer adatai alapján – szabálysértési hatóság jogerősen nem marasztalta el.

6) A mellékelt iratok tanúsága szerint a panaszos ezt követően 2012. december 18-án meghallgatási kérelemmel élt a hatóság felé, amelyre a hatóság 2012. december 27-én kelt idézésével 2013. január 8-ra idézte is.

7) A rendőrség megküldte a panaszos kérelme nyomán történő 2013. január 8-i meghallgatásának jegyzőkönyvét.

A panaszos azt nyilatkozta, hogy a szabálysértés elkövetését abban a tekintetben ismeri el, hogy a járművet ő vezette, azonban az autón lévő sérülésekről semmiféle tudomása nem volt.

Meghallgatását azért kérte, mert szeretne volna, ha a hatóság a szabálysértést méltányosabban bírálná el és a pénzbírságot csökkentené.

Meghallgatásán a panaszos előadta, hogy az autó valóban a fentebb leírt műszaki állapotban volt, de a panaszos azt a helyszínen sem tudta megmondani, hogy miért, mivel a jármű nem az övé. A panaszos elmondta azt is, hogy a kocsit kipufogóját a tulajdonos feleségének kérésére javította meg, majd felhívta, hogy elkészült vele és jöhet érte, azonban az nem tudott érte jönni, de megbeszélték, hogy ha a panaszos elviszi a tulajdonos feleségének lakásához, majd hazaviszi a panaszost. A rendőrök tehát akkor állították meg a panaszost, amikor a tulajdonos feleségének háza felé igyekezett.

A panaszos a bírság mérséklése kérésének indokaként előadta személyi és vagyoni körülményeit, illetőleg, hogy jelenleg munkanélküli és nem rendelkezik további jövedelemmel.

8) A rendőrség megküldte továbbá a (...) Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya által 2013. január 14-én hozott határozatot, amellyel a szabálysértési hatóság az 5) pontban ismertetett határozatot visszavonta és a lefolytatott eljárást követően a panaszos személyi-, családi- és szociális körülményeire tekintettel a bírság összegét 12.000.- Ft-ra csökkentette.

9) A rendőrség megküldte a panaszos által kifogásolt, 2012. május 26-án foganatosított intézkedés nyomán kiszabott helyszíni bírságról szóló nyomtatványt.

A nyomtatványban feltüntetettek szerint a panaszost 15.000.- Ft helyszíni bírsággal sújtották, mivel nem használt bukósisakot, amely a KRESZ 48. §-ba ütközik.

10) A rendőrség további iratokat mellékel, amelyek azt igazolják, hogy a panaszos a 2012. május 26-án kiszabott helyszíni bírságot nem fizette meg. Ezen iratok közül a Testület csak a 2012. november 30-án hozott végzést ismerteti, amelynek alapján a (...) Városi Bíróság a panaszos által meg nem fizetett 15.000.-Ft-os helyszíni bírságot három nap szabálysértési elzárásra változtatja át.

11) A (...) Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya 2012. december 3-án kelt levelében arról tájékoztatta a (...) Városi Bíróságot, hogy a panaszos a helyszíni bírság összegét befizette.

III.

A panaszos beadványában egyrészt egy 2012. május 26-án, másrészt pedig egy 2012. november 25-én foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést kifogásolt. Utóbbi intézkedéssel kapcsolatban előadta, hogy nem követett el szabálysértést, továbbá kifogásolta az intézkedés részrehajlásmentességét, valamint azt, hogy a rendőrök kérése ellenére nem közölték vele azonosító számukat.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

Tekintettel arra, hogy a panaszos beadványában két, időben elkülönülő intézkedést kifogásolt, a Testület az alábbiak szerint külön pontokban vizsgálja azokat.

A.

A panaszos 2012. november 30-i levelében adta elő a vele szemben 2012. május 26-án foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatos panaszát is. Ezzel kapcsolatban megjegyezte azt is, hogy az intézkedést követő napon a rendőrkapitányságon panaszt akart tenni, azonban egy rendőr közölte vele, hogy nem szeretne kollégája ellen eljárást indítani, ezért azt javasolta, hogy a panaszos forduljon a Testülethez.

A rendőrség által megküldött iratok szerint a panaszos által említett napon a panaszost közlekedési szabálysértés miatt helyszíni bírsággal sújtották. A megküldött rendőri nyilatkozatok tanúsága szerint a rendőrségnek nem volt tudomása arról, hogy a panaszos 2012. május 27-én panaszt kívánt tenni, illetőleg ezzel kapcsolatos irat nem volt fellelhető.

A Testület felhívta a panaszost beadványának kiegészítésére, amelyben kérte azt is, hogy amennyiben rendelkezik valamilyen irattal a panasztétellel kapcsolatban, úgy azt küldje meg a Testület részére. A panaszos válaszelevelében közölte, hogy 2012. május 27-én a Testülethez benyújtható panaszbejelentő formanyomtatványt kapta meg.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése értelmében akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdésének a panasz benyújtásakor hatályos szövege szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

A rendelkezésre álló iratok alapján az állapítható meg, hogy a panaszos a 2012. május 26-i intézkedéssel kapcsolatban a rendőrkapitányságon nem tett panaszt, a panasztétel megkísérlésének körülményeit (azaz azt, hogy a rendőrkapitányságon nem biztosították a panaszosnak, hogy panaszt tegyen) a Testület nem tudta megállapítani, azonban tekintettel arra, hogy az ezzel kapcsolatban esetlegesen előterjeszthető panasz is elkészült, a Testület ezt nem is vizsgálhatta.

Fentiek alapján a Testület tehát arra a megállapításra jutott, hogy a panaszosnak a 2012. május 26-i rendőri intézkedéssel kapcsolatos panasza elkésett, így annak vizsgálatára nincs hatásköre.

B.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy 2012. november 25-én a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos előadása szerint 2012. november 25-én 13 óra és 14 óra között egy barátja autójával közlekedett, amikor a – májusi intézkedésnél is jelen lévő – rendőr a körforgalomból a panaszos után ment és megállásra kényszerítette. A rendőrautót vezető rendőr közúti ellenőrzés keretében elkérte a panaszos okmányait. A panaszos állítása szerint ebben az esetben szintén nem követett el szabálytalanságot. Ekkor a korábbi esetben intézkedést foganatosító rendőr a szondázáskor azt mondta a panaszosnak, hogy „Hallottam, fél akart jelenteni?”, amelyre a panaszos megkérdezte, hogy a rendőrök emiatt jöttek-e utána és állították meg. A rendőr erre nem válaszolt, majd összenézett kollégájával és a panaszos által használt, barátja tulajdonában lévő jármű műszaki állapotát kezdték el firtatni. A panaszos itt megjegyzi, hogy az intézkedés során az autó világítása, valamint a gumik rendben voltak, a rendőrök az autó korábbi sérülése kapcsán a bal első lámpán és lökhárítón keletkezett sérüléseket aggályosnak vélték. A panaszos mindezt úgy ítélte meg, hogy az ügy „személyes ügyé vált”, amelyből kifolyólag élni szeretne törvény adta jogaival.

Az intézkedő rendőrök által készített jelentésekben foglaltak szerint az intézkedés napján 14 órakor gépkocsizó járőrszolgálatot teljesítettek, a H. utcában közlekedtek a T.i utca irányából a R. utca irányába, amikor figyelmesek lettek a R. utca irányából szintén a H. utcában közlekedő, M. utca felé tartó balesetveszélyes járműre. A panaszos balra fordult a M. utca irányába, majd a rendőrök is utána fordultak, ugyanis a jármű bal első irányjelző búrája, valamint bal első lámpabúrája ki volt törve olyan módon, hogy a lámpabúrák éles kiálló részei lefelé kissé kifelé álltak. Ezenkívül a járműre elöl felszerelt lökhárító jobb és bal oldala hiányzott, a meglévő darab és a rendszám gumipókkal volt rögzítve.

A rendőrök ezen balesetveszélyes jármű közlekedését észelve a H. utcában megfordulva szabályos fényhidas megállítással mellett azonnal intézkedés alá vonták a panaszost. Az intézkedést N. T. r. főrm. kezdte meg.

A jelentésben foglaltak szerint N. T. r. főrm. nyilatkozta a panaszost a jármű jogos használatát illetően, mire a panaszos elmondta, hogy autószerelőként dolgozik és a tehergépkocsi tulajdonosának megbízásából javításra vitte a járművet a műhelyébe. A rendőrök azon kérdésére, hogy ebben az esetben miért nem trélerrel vitte el az autót vagy személyesen javította azt a megbízó tulajdonosnál, illetve hogy miért kellett balesetveszélyes műszaki állapotú járművel közúton közlekedni, a panaszos nem tudott érdemleges választ adni.

A rendőr a jelentéshez mellékelte hét fényképfelvételt a gépjárműről, amelyek tanúsága szerint az erősen megrongálódott, letört lökhárító gumipókkal van rögzítve.

A rendőrség megküldte a panaszos ellen 2012. november 25-én a KRESZ 5. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és a 2012. évi II. törvény 224. § (1) bekezdés szerint minősülő szabálysértés

elkövetése miatt tett feljelentést, illetőleg az annak nyomán a panaszost bírsággal sújtó határozatokat is.

A Testület ezen panasz vizsgálatakor utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (továbbiakban: Rtv.) 13. §-a szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki.

A Testület a fenti általános szabályok mellett hivatkozik a rendőr Rtv.-ben foglalt, közlekedésrendészeti intézkedés körében meghatározott speciális jogosítványaira és kötelezettségeire. Az Rtv. 44. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs.tv.) 224. § (1) bekezdése alapján aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A Testületnek – a hatáskörére vonatkozó szabályok betartásával – a szabálysértési eljárással kapcsolatos kifogást illetően a panaszos intézkedés alá vonásának jogszerűségét áll módjában vizsgálnia, azaz vizsgálata nem terjed ki az intézkedés során felfedett műszaki tulajdonságok felülvizsgálatára. A Testület e kérdésben a fenti tényállás alapján az alábbi megállapításra jutott.

A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján valóban fogadta el azon rendőri nyilatkozatokat, miszerint szolgálatuk ellátása során észlelték a hibás műszaki állapotú járművet, ami miatt a panaszos után fordulva őt intézkedés alá vonták. E körben hivatkozik a Testület a panaszos által a szabálysértési eljárásban történő meghallgatásán elmondottakra is, amikor elismerte, hogy az autó a rendőrök által részletezett műszaki állapotban volt, azonban mivel az nem az ő tulajdonát képezte, hanem csak kipufogóját javította, annak okáról nem volt tudomása. Az autó műszaki állapotával kapcsolatos problémákra vonatkozó rendőri jelentésekben foglaltakat messzemenőkig alátámasztják a Testületnek megküldött iratcsomag részét képező, a panaszos által használt járműről készített fényképfelvételek is.

Figyelemmel az intézkedő rendőröknek az Rtv. 44. §-ában meghatározott, közlekedésrendészeti intézkedésre vonatkozó speciális jogosítványaira és kötelezettségeire, továbbá arra, hogy a rendőri jelentésekben foglaltaknak megfelelően a panaszossal kapcsolatban felmerült a szabálysértésnek a rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, a Testület jogszerűnek minősítette azt, hogy a rendőrök a panaszt intézkedés alá vonták, így az intézkedéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület a panaszos azon kifogását, hogy előadása szerint az egyik intézkedő rendőr megállítását követően azt mondta neki, hogy „Hallottam fel akart jelenteni”, amelyre ő akként reagált, hogy „Ebből kifolyólag állítottak meg és jöttek utánam?” úgy értékelte, hogy a panaszos álláspontja szerint az intézkedés – a májusi intézkedéssel kapcsolatban leírtakra figyelemmel – nem volt részrehajlásmentes.

A panaszos előadta azt is, hogy a vizsgált intézkedésnél jelen lévő levő rendőr a májusi intézkedésnél is jelen volt. A Testület kérdésére kiegészítésében leírta azt is, hogy a novemberi intézkedést nem a korábbiakban eljáró rendőr, hanem járőrtársa vezette.

A K. L. L. r. őrm. által készített jelentésében az szerepel, hogy a panaszos járőrtársától többször fennhangon megkérdezte, hogy most akkor „utazik-e rá”, amelyre N. T. r. főrm. mindvégig nyugodt, higgadt hangnemben nemleges választ adott, közölve azt is, hogy a panaszos által elkövetett szabálysértés miatt járnak el vele szemben. A rendőr nyilatkozata szerint balesethelyszínelő társától az állítólagos korábbi eljárással kapcsolatban nem hangzott el kérdés. A rendőr a jelentésben megjegyzi azt is, hogy az intézkedés normális, higgadt hangnemben zajlott, a járőrvezető nem tett utalást korábbi intézkedésre, annak következményeire, erre a panaszos célzott, feltételezve, hogy a rendőrök ismét „direkt ki akarnak vele szűrni”.

A fentivel azonos tartalmú jelentést készítő és a korábbi intézkedésnél is jelen lévő N. T. r. főrm. jelentése végén nyilatkozik arról is, hogy a 2012. május 26-i intézkedést követően a panaszos által esetlegesen kezdeményezett panasztételről nincs tudomása.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlásmentes intézkedés követelményét az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveire és szabályaira vonatkozó cím alatt szabályozza. E követelmény tehát valamennyi rendőri intézkedésre általános érvénnyel kihat, annak vizsgálatát a Testület hatáskörére vonatkozó, fentebb ismertetett Rtv. 92. § is megalapozza.

Figyelembe véve továbbá azt, hogy nincs olyan további, egyéb jogszabályban meghatározott speciális rendelkezés, amely ezen követelményt szabályozná, illetve megsértésének orvoslását lehetővé tenné, a Testület álláspontja szerint a részrehajlásmentesség követelményének megvalósulását, mint valamennyi rendőri intézkedésre vonatkozó általános alapelvet, jelen esetben is vizsgálni kell.

A rendelkezésre álló iratok alapján a panaszos és a rendőrök által tett nyilatkozatok az intézkedés során lezajló párbeszéddel kapcsolatban eltérnek egymástól és ezen ellentmondás feloldására a Testület szűkös bizonyítási lehetőségei miatt nem is képes. A Testület azonban ezen ellentmondást nem tartotta olyan súlyúnak, hogy ne tudjon állást foglalni a jelen pontban vizsgált kérdésben, ugyanis az 1) pontban levezetettek szerint egyértelműen megállapítható,

hogy a panaszossal szemben szabálysértés elkövetésének gyanúja merült fel, amelyre tekintettel a rendőrök az Rtv. 44. §-ban foglaltak szerint intézkedés alá vonták. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható az is, hogy a panaszos által használt jármű műszaki állapota nem felelt meg a jogszabályban előírtaknak, e hiányossága pedig – a fényképfelvételek alapján – messziről észlelhető volt, a panaszos ellen szabálysértési eljárást indítottak, amelynek eredményeként pénzbírsággal sújtották.

A Testület fentiek alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy ugyan nem tudja megállapítani, hogy a panaszos és a rendőrök között milyen tartalmú párbeszéd hangzott el, illetőleg, hogy szóba került-e az, hogy a korábbi intézkedést követően a panaszos megkísérelt panaszt tenni a rendőrkapitányságon (amelynek körülményei a Testület számára az A) pontban foglaltak szerint úgyszintén tisztázatlanok), a szabálysértést elkövető panaszos intézkedés alá vonása jogszerűen történt. Annak ténye, hogy a panaszost hónapokkal korábban közlekedésrendészeti intézkedés alá vonták és helyszíni bírsággal sújtották, e kérdésben irreleváns, ugyanis jelen esetben a panaszos – általa is elismerten – nem megfelelő műszaki állapotú gépjárművel közlekedett, a Testület pedig ezzel összefüggésben – figyelemmel a rendőrség által megküldött fényképfelvételekre is – valóban fogadta el azon rendőri állításokat, miszerint a szabálysértést a járőröző rendőrök közlekedés közben már messziről észlelték.

A fent kifejtettek alapján a Testület a részrehajlásmentesség követelményének megsértésével kapcsolatos kifogást megalapozó tény, egyéb bizonyítékot nem tudott feltárni, amelyre tekintettel megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

3) A Testület a panaszos arra vonatkozóan tett panaszával kapcsolatban, hogy az intézkedő rendőrök kérése ellenére sem voltak hajlandóak azonosítani magukat, a Testület az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában előadta, hogy mindkét intézkedés alkalmával elkérte a rendőrök azonosító számát, amelyre azonban a „Miért kell az magának?” választ kapta a rendőröktől.

K. L. L. r. őrm. jelentésében foglaltak szerint az intézkedés megkezdésekor a rendőrök kiszálltak a szolgálati járműből, majd napszaknak megfelelően köszöntek, tisztelegtek, bemutatkoztak, valamint N. T. r. főrm. közölte az intézkedés célját és a megállítást okát, a közúti közlekedési ellenőrzés tényét. A jelentés tartalmazza azt is, hogy az intézkedés végén a rendőrök a panaszos kérdésére visszakerdezés nélkül közölték azonosító számukat, annak ellenére, hogy az láthatósági mellényükön mindvégig rajta volt (megjegyezve, hogy ez a mellékelt fényképeken is látható). A rendőrök az intézkedés végeztével elköszöntek, majd folytatták járőrszolgálatukat.

A jelentéshez mellékelt fényképfelvételek közül a 6. és 7. fényképen az egyik intézkedő rendőr szerepel, amelyek közül a 7. számú képen jól látható a rendőr (azonosító számot is feltüntetve) rendőrségi jelvénye ruházatának bal mellrészén elhelyezve.

A Testület e körben utal az Rtv. 20. § (2) bekezdésére, amely alapján a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Ezen rendelkezések bizonyos elemeinek a Testület garanciális jelentőséget tulajdonít, hiszen az így kapott tájékoztatás alapján kerül az intézkedés alá vont személy olyan helyzetbe, hogy magatartását megfelelően az intézkedéshez igazíthassa, illetve képes legyen megítélni a rendőri fellépés jogszerűségét és megfelelően tudjon élni a panaszhoz és a jogorvoslathoz való jogával.

Fenti nyilatkozatokból kitűnik, hogy a panaszos, illetőleg az intézkedő rendőrök eltérően nyilatkoznak azzal kapcsolatban, hogy a rendőrök eleget tettek-e azonosítási kötelezettségüknek az intézkedés megkezdésekor, illetőleg – a panaszos által kifogásoltan – annak befejezésekor. A Testület ugyanakkor – az egyik rendőr vonatkozásában – a rendelkezésre álló fényképfelvételek alapján megállapította, hogy annak jelvénye öltözetén jól látható helyen volt elhelyezve, ez utóbbi tény azonban önmagában nem lenne alkalmas arra, hogy az Rtv. 20. §-ban foglalt kötelezettséget teljesítettnek lehessen tekinteni.

Megállapítható ugyanakkor, hogy még a rendőrök elmondása szerint sem az Rtv. 20. §-ban foglaltaknak megfelelően történt az azonosító szám közlése, míg ugyanis e számot a jogszabály szerint az intézkedés kezdetén kell közölni, hacsak az nem veszélyezteti az intézkedés célját, maguk a rendőrök sem állítják, hogy e kötelezettségüknek az intézkedés megkezdésekor eleget tettek (az ügy körülményeiből pedig nem következik, hogy bármi indokolta volna az azonosító szám közlésének elhalasztását).

Figyelembe véve azonban az ügy összes körülményét, **ez a mulasztás csupán a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának csekély fokú sérelmét eredményezte.**

IV.

A Testület vizsgálatának eredményeként azt állapította meg, hogy a panaszos közlekedésrendészeti intézkedés alá vonása jogszerűen történt, az nem eredményezte a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét. A Testület továbbá arra a megállapításra jutott, hogy nem sérült a részrehajlásmentes eljárás követelménye, ebből adódóan a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga sem szenvedett sérelmet. A rendőrök azonosítási kötelezettségének betartását illetően a Testület arra a következtetésre jutott, hogy e kötelezettséget a rendőrök a saját elmondásuk szerint sem tartották be maradéktalanul, ez a mulasztás ugyanakkor a panaszos oldalán a tisztességes eljáráshoz fűződő jognak csupán csekély fokú sérelmét valósította meg.

A Testület a fentiek alapján az ügynek az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2014. február 12.

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület